

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
directie Wegen en Verkeersveiligheid
t.a.v. Mevrouw Ir. M.J. Smit
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Behandeld door
Koen Steenbergen

Doorkiesnummer +31345728668
Koen.Steenbergen@WestBetuwe.nl

Datum 28 september 2021

Kenmerk GZDGWB/

Pagina 1 van 4

Onderwerp MIRT A2 Deil-Vught: bestuurlijke consultatie ontwerp
voorkeursbeslissing

Beste mevrouw Smit,

De gemeenteraad West Betuwe heeft kennisgenomen van de Ontwerpstructuurvisie MIRT A2 Deil-Vught. Met deze brief willen we gebruik maken van de mogelijkheid om onze bestuurlijke reactie in te brengen. Dit in aanvulling op de regionale bestuurlijke reactie.

Het dorp Waardenburg dreigt ten onder te gaan aan het belang van de BV Nederland, zonder dat hier serieuze compensatie van het woongenot, de gezondheid, leefbaarheid en veiligheid tegenover staat. Er wordt over en niet samen met inwoners beslist. Inwoners hebben al snel het gevoel vermalen te worden tussen de tanden van de bureaucratische molens. En geef ze daarin eens ongelijk. Het kan toch niet zo zijn dat Waardenburg dat omringt wordt door vier vitale landelijke verkeersaders langzaam van een mooi, rustig en landelijk dorp verandert in een onleefbaar, lawaaierig, vervuild en op de grondvesten trillend dorp. Niet slechts één, maar drie rijksprojecten worden de komende jaren gerealiseerd (Dijkverzwaring, PHS Zuidwest Boog, MIRT A2 Deil-Vught). Ieder project brengt het dorp ernstige schade toe, maar de rijksoverheid verschuilt zich achter wet en regelgeving om deze teloorgang van de leefbaarheid, veiligheid, woongenot en de gezondheid van de inwoners in het dorp te rechtvaardigen. Wij vinden genoeg is genoeg! Als gemeenteraad van West Betuwe roepen wij u ter verantwoording. Voor de gemeente West Betuwe is het duidelijk een trapsgewijze verantwoordelijkheid, zowel in planvorming, uitvoering en financiering. Niet dat het rijk een plan maakt met alleen maar nadelen voor de gemeente West Betuwe, en met name het dorp Waardenburg, en dat u de financiering bij onze gemeente neerlegt. Rijk wenst, faciliteert en betaalt, dan provincie, dan regio en misschien de gemeente West Betuwe.

Waardenburgtafel

In onze zienswijze op de NRD hebben we al een oproep gedaan om te komen tot een integrale gebiedsgerichte benadering voor Waardenburg. Tot nu toe zonder resultaat. Wij verwachten dat u hierin alsnog op korte termijn uw verantwoordelijkheid neemt. En voor het einde van dit jaar een Waardenburgtafel opricht en hiervoor de benodigde middelen (zowel geld als mankracht) ter beschikking stelt. De Waardenburgtafel heeft tot doel om te komen tot een concreet maatregelen pakket om de leefbaarheid (waaronder ook vallen veiligheid, woongenot en gezondheid) in Waardenburg substantieel te verbeteren. En dit integraal te bekijken in plaats van per los project/ontwikkeling. Daarnaast is de Waardenburgtafel ook bedoeld om samen met inwoners te bepalen welke

maatregelen nodig zijn in en om Waardenburg, in plaats van voor en over hen te beslissen. Het is dus ook nadrukkelijk een opdracht om inwoners een plek te geven aan de Waardenburgtafel.

Vraag: Is de minister bereid de inwoners van Waardenburg in elke stap van het proces te laten participeren, teneinde hun de gelegenheid te geven maximaal invloed uit te oefenen? En op zo'n manier dat dit verder gaat dan de wettelijk verplichte zienswijzen en bezwaarmogelijkheden, zodat de lokale kracht en kennis maximaal wordt benut en inwoners maximaal invloed kunnen uitoefenen. Als West Betuwe zijn wij bereid om een deel van de middelen ter beschikking te stellen voor de organisatie van de Waardenburgtafel. De financiële ondersteuning van deze Waardenburgtafel (overlegorgaan van, door en met inwoners) verwachten wij van alle betrokken bestuurlijke partners. En wij, als gemeente West Betuwe, zijn bereid het initiatief te nemen om betrokken partijen te benaderen en een startoverleg te plannen voor de oprichting van de Waardenbrugtafel.

MIRT A2 Deil-Vught

De voorkeursbeslissing zoals die voorligt is voor West Betuwe volstrekt onaanvaardbaar en wij gaan niet akkoord met de Bestuursovereenkomst (BOK). Op geen enkele wijze bevat het voorstel concrete garanties voor Waardenburg. Hieronder zetten wij uiteen welke eisen en randvoorwaarden wij hebben.

Integrale oplossing voor de verkeersstructuur in- en rondom Waardenburg (veiligheid)

Het verplaatsen van de op- en afritten van Waardenburg is afgefallen, omdat dit onvoldoende het landsbelang dient. Hoe zit het dan met het belang van Waardenburg? Door de bruggen van het spoor, de rijksweg en de Waalbandijk zit het dorp op slot. Op- en afritten midden in een kern met een grote doorgaande provinciale weg past niet bij de aard en schaal van het dorp. Hoe gaat u dit als rijk dit oplossen?

De op- en afritten midden in kern, op de doorgaande Provincialeweg (Steenweg), is bedoeld voor de ontsluiting van het hele gebied eromheen. Door de huidige verkeerssituatie, verliest deze provinciale weg haar doorgaande functie oost-west voor dorp, maar ook voor buurdorpen. Door de bruggen van spoor en rijksweg en de Waalbandijk zit het dorp en het omliggende gebied op slot. Deelt u de mening dat dit niet meer van deze tijd is om midden in het dorp de op en afritten te situeren? Zo nee, waarom niet? Is dit een normale oplossing voor aansluiting Rijkssnelwegen in het land? Geeft u voorbeelden die gelijkwaardig zijn? Zo ja, waarom heeft u in uw planvorming dan staan dat de op- en afritten op de huidige locatie op de huidige wijze blijven plaatsvinden? Hoe borgt Rijksoverheid de veiligheid in dit gebied, denk aan brandweer, ambulance. Hoe denkt het Rijk dit op te lossen? Wat is de inbreng van de inwoners?

De gemeente West Betuwe verwacht een integrale oplossing voor de verkeersstructuur in- en rondom Waardenburg. Waarin het verplaatsen van de op- en afrit aan de oost- en westkant worden meegenomen. Het afwaarderen van de Steenweg naar verblijfsgebied voor voetgangers en fietsers en het faciliteren van de beste routes voor het vrachtverkeer, bovenlokaal verkeer en fietsverkeer.

Voor de gemeente West Betuwe is het onbegrijpelijk, dat er geen veilig losliggende fietspaden op de Martinus Nijhoff brug worden voorzien in het huidige voorstel. Het is in onze ogen niet van deze tijd dat het gemotoriseerde langzame verkeer gebruik maakt van hetzelfde baanvak c.q. weggedeelte als het ongemotoriseerde langzaam verkeer. Eveneens geldt dit voor wandel- c.q. voetgangers. Wij verwachten als gemeente West Betuwe dat u hier actief en een passende oplossingen voor bedenkt en gaat toepassen om dit onwenselijke probleem op te lossen.

Vragen toekomstbestendigheid

Voor het tracé zuidelijk van de Martinus Nijhoffbrug geeft u aan dat er reductie op de stagnatie verwacht wordt, maar op vrij korte termijn geldt dit niet voor het traject Martinus Nijhoffbrug en knooppunt Deil. Erkent het Rijk dat er met dit tracé helemaal geen toekomst bestendige oplossing is? Klopt het dat u dus iets wilt gaan uitvoeren wat niet toekomst bestendig is? Zo ja, waarom doet u dit? Zo ja waarom kijkt u niet breder naar een wel toekomst bestendige oplossing? Zo ja, waarom zouden inwoners en bedrijven liggend langs dit tracé dan met de overlast mogen worden opgezadeld? Zo ja, waarom stelt u dat de door het rijk veroorzaakte overlast voor de omwonenden moet worden verzacht met hun eigen geld? Gemeentegelden zijn direct inwonergelden.

Het doel is immers de BV Nederland bereikbaar houden. Onderschrijft u dit? Zo nee waarom niet. Zo ja, dan is het Rijk belanghebbende en zou die de rekening moeten betalen. En niet de inwoners c.q. de gemeente. Onderschrijft u dit? Zo nee waarom niet? Stagnatie A2 staat in relatie met de stagnatie op A15. Zo ja, waarom komt er dan geen robuuste toekomstbestendige oplossing voor dit knooppunt? Zo ja, gaat u dan met de Gemeente West Betuwe, en de regio in gesprek om tot een toekomst bestendige oplossing te komen?

Gezondheid en luchtkwaliteit

Hoe borgt rijksoverheid de gezondheid van inwoners in dit gebied ? Te denken valt aan onder andere fijnstof, geluid en trillingen.

Asymmetrische verbreding uitgangspunt voor voorkeursbeslissing (na heroverweging project)

Voor West Betuwe is de Asymmetrische verbreding van de A2 in Westelijke richting het uitgangspunt. Alle kosten die daaruit voortkomen zijn een rijks verantwoordelijkheid. Voor West Betuwe kan er dan ook geen sprake zijn dat eventuele meerkosten voor de asymmetrische verbreding worden verhaald op regio en gemeenten. Het zijn geen meerkosten, het is een noodzakelijke investering voor de leefbaarheid van Waardenburg.

Algemeen Onvoorziene schade van inwoners en gemeente. Aan privé eigendommen, wegdek, woningen tuinen enz.

Hoe gaat het rijk dit oplossen? Met Groningen in het achterhoofd, stelt u hiervoor een gebiedsfonds in? Zo ja, hoe groot wordt het fonds c.q. de voorziening? Wat worden de voorwaarden? Zo nee, waarom niet en waar kunnen inwoners en gemeente hun schade dan verhalen?

Bent u het er mee eens dat alvorens er aan de werkzaamheden wordt begonnen er een nulmeting aangaande geluid en trillingen moet plaatsvinden? Veel effecten op de leefomgeving worden bepaald aan de hand van modelberekeningen. Modellen zijn een goed hulpmiddel voor het inschatten van effecten, maar lang niet zo nauwkeurig als daadwerkelijke metingen. Wij willen daarom dat het rijk een regeling treft, die inwoners in staat stelt om in het gebied kosteloos zowel een nul- als nameting van geluid, luchtverontreiniging en trillingen kan laten doen. Dan wel zelf een voorstel doet om representatieve nul- en nametingen te laten doen voor heel Waardenburg.

Daarnaast dient een integraal onderzoek plaats te vinden naar de cumulatieve effecten van geluid/trillingen/luchtverontreiniging waarin, naast het wegverkeer, ook de effecten van treinverkeer en schepen op de Waal worden meegenomen.

Wanneer er meer thuis gewerkt wordt, heeft dat een groot effect op files. Woon-werkverkeer is namelijk meestal tijdens de spits. Hoe thuiswerken zich na de coronaepidemie gaat ontwikkelen is nog onduidelijk. Het PBL raadt daarom aan grote projecten te heroverwegen: zijn deze nog nodig, eventueel pas in een later stadium, of in afgeslankte vorm.

Heroverweging van de voorkeursbeslissing op basis van de aanbeveling van het Planbureau voor de leefomgeving

Het rapport van het Planbureau voor de leefomgeving beveelt aan om grootschalige infrastructuurprojecten te heroverwegen als gevolg van de effecten op het verkeer door de Coronacrisis. De voorkeursbeslissing laat zien dat de IC Waarden na verbreding nog steeds onverminderd hoog zijn. Files en sluipverkeer behoren niet tot het verleden. Dit roept de vraag op wat de meerwaarde dan is van dit project? Want meer rijstroken, betekent ook meer capaciteit, meer verkeer en daardoor meer overlast in Waardenburg. De voorkeursbeslissing bevat geen concrete maatregelen waarmee het Rijk dit gaat oplossen. Wij zien in het rapport aanleiding om de omvang en planning van de MIRT A2 te heroverwegen en vervolgens met een aangepast en concreet plan te komen waarin ook de leefbaarheid in de regio centraal staat en niet alleen het landsbelang. En waarin gelijktijdig ook de problematiek van de A15 en knooppunt Deil worden meegenomen. Het kan niet de bedoeling zijn om problemen te verschuiven naar elders op het netwerk (bijvoorbeeld afrit Meteren), daarom moet dit gebiedsgericht worden onderzocht.

Kan er een opstapstation (trein lijn Den Bosch-Utrecht) worden overwogen in de kern Waardenburg om de leefbaarheid te vergroten en het autogebruik door Waardenburg te verminderen? Eveneens is de gedachte dat verkeersdruk op de A2 als ook A15 kan verminderen bij het opwaarderen van station Geldermalsen naar een intercity station. Bent u bereid om dit integraal te overwegen en hiertoe stappen te ondernemen.

Wij nemen aan u met deze bestuurlijke reactie genoeg te hebben geïnformeerd over de impact die uw plannen voor de verbreding van de A2 met zich mee brengt voor met name Waardenburg, maar ook voor het knooppunt Deil en de verkeersproblematiek op de A15. Uw beantwoording zien wij graag spoedig tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens de gemeenteraad van West Betuwe,

Servaas Stoop
Burgemeester

Koen Steenbergen
griffier